

Informatīvais ziņojums

**«Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja
darbību**

no 2008. gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam»

Satura rādītājs

Ievads.....	3
1. Funkciju izpilde korupcijas novēršanā.....	7
1.1. Likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpildes kontrole.....	7
1.2. Politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrole.....	10
1.3. Normatīvo aktu projektu izstrāde.....	12
1.4. Valsts politikas koordinēšana korupcijas novēršanas un apkarošanas jautājumos.....	15
1.5. Sabiedrības informēšana un izglītošana par korupcijas attīstības tendencēm un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanā un apkarošanā.....	17
2. Funkciju izpilde korupcijas apkarošanā.....	22
3. Starptautiskā sadarbība un citu valstu pieredzes apkopošana korupcijas novēršanā un apkarošanā.....	27
4. Biroja personāls un tā apmācība.....	32
5. Finanšu līdzekļu izlietojums.....	33

Ievads

Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 4.panta trešās daļas 14.punktu Ministru kabinetā un Saeimā tiek iesniegts informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk tekstā – Birojs) darbību laika periodā **no 2008.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam**.

2008.gada pirmajā pusgadā Birojs ir turpinājis veikt amatnoziegumu izmeklēšanu, pārbaužu veikšanu valsts amatpersonu interešu konfliktu novēršanas jomā, politisko partiju finansēšanas kontroli, korupcijas novēršanas pasākumu īstenošanu, tai skaitā valsts amatpersonu izglītošanu.

Visās šajās jomās ir veikts intensīvs darbs, kas atspoguļojas Biroja darbības rezultātos. Gan kriminālprocesuālās darbības, gan arī politisko partiju finansēšanas kontroles ietvaros pieņemtie lēmumi ir izraisījuši plašu rezonansi sabiedrībā un pastiprinātu plašsaziņas līdzekļu interesi, kas nav bijusi Biroja darbinieku rosināta, bet tieši pretēji – ir padarījusi Biroja funkciju izpildi sarežģītāku.

Biroja Izmeklēšanas nodaļas lietvedībā uz 2008.gada 1.janvāri atradās **54** krimināllietas, t.sk. 23 kriminālprocesi, kas tika uzsākti līdz 2007.gada 1.janvārim, un 31 kriminālprocess uzsākts 2007.gadā. Pārskata periodā prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti **8** kriminālprocesi pret **25** personām, uzsākti **14** kriminālprocesi, no citām iestādēm saņemti **3** kriminālprocesu materiāli. Pieņemti **9** lēmumi par kriminālprocesu izbeigšanu un **14** lēmumi par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu.

Ņemot vērā koruptīvu tiesībpārkāpumu slēpto raksturu un abu iesaistīto pušu – kukuļdevēja un kukuļņēmēja savtīgās intereses, nozīmīgi ir tas, ka Biroja izmeklēšanas spējas ir pilnveidojušās tiktāl, ka vairākās krimināllietās ir bijis iespējams atklāt visos noziedzīgo nodarījumu posmos iesaistītās personas – kukuļdevējus, kukuļošanas starpniekus un kukuļņēmējus. Tā kā pieaug tādu atklāto noziedzīgo nodarījumu īpatsvars, kuru izdarīšanā ir iesaistītas augsta līmeņa amatpersonas vai ļoti turīgi uzņēmēji, tad šīs personas, algojot advokātus ar augstu profesionālo līmeni, cenšas izmantot visus kriminālprocesuālos līdzekļus, lai novilcinātu lietu izskatīšanas gaitu un izvairītos, piemēram, no liecību sniegšanas. Līdz ar to Biroja izmeklētās krimināllietas prasa lielus laika un cilvēku resursus pierādījumu bāzes savākšanai un nostiprināšanai.

Pārskata periodā ir veiktas dažādas kriminālprocesuālas darbības (aizturēšana, drošības līdzekļa piemērošana, kratīšana) saistībā ar amatpersonu noziedzīgajiem nodarījumiem tādās jomās, par kurām agrāk procesu vai nu nav bijis vai arī tie nav bijuši tik apjomīgi. Piemēram, aizdomās par Rīgas Domes amatpersonu piekukuļošanu, ilgstošu Zāļu valsts aģentūras amatpersonu kukuļošanu, saistībā ar korupciju transportlīdzekļu tehniskajā apskatē. Prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti vairāku kriminālprocesu materiāli pret **8** (32% no tām personām, pret kurām lūgts uzsākt kriminālvajāšanu) policijas darbiniekiem par kukuļņemšanu.

Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2008.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

Vairāku uzsākto procesu izbeigšana ir bijusi saistīta ar tādiem apstākļiem, kas nepieļauj turpmāku kriminālprocesu veikšanu – nav konstatēts noziedzīgs nodarījums vai nav izdevies iegūt pietiekošus pierādījumus tā izdarīšanai, vai arī nav konstatētas noziedzīga nodarījuma sastāva obligātās pazīmes. Bieži par iemeslu uzsākto kriminālprocesu izbeigšanai ir bijis fakts, ka Latvijā nav izveidota atbilstoša normatīvā bāze un iedibināta nepieciešamā sistēma amatpersonu radnieku un viņu laulāto mantiskā stāvokļa pieauguma, kā arī, iespējams, kukuļos saņemto līdzekļu legalizācijas kontrolei.

Par valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu neievērošanu, kas noteikti likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, 2008.gada pirmajā pusgadā uzsākta lietvedība **104** administratīvā pārkāpuma lietās. Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļa administratīvi sodījusi **61** valsts amatpersonu, piemērojot naudas sodu **Ls 5170** apmērā, **16** amatpersonām izteikts mutvārdu aizrādījums.

Pirmo reizi pie administratīvās atbildības Birojs ir saucis divas amatpersonas par dāvanu pieņemšanas ierobežojumu pārkāpšanu. Vienā no Biroja konstatētajiem gadījumiem amatpersona kā dāvanu bija saņēmusi bezmaksas pakalpojumus savas privātmājas drošības sistēmas uzstādīšanai no uzņēmuma, attiecībā uz kuru tā kā amatpersona pieņēma lēmumus par iepirkumu valsts institūcijas vajadzībām.

Biroja Revīzijas nodaļa 2008.gada pirmajā pusgadā ir veikusi **11** pārbaudes. Speciālisti finanšu revīzijas jomā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 113.pantu par speciālista palīdzību kriminālprocesā nozīmīgu apstākļu atklāšanā un izprašanā, izvērtējot kādas valsts amatpersonas saviem personīgajiem pirkumiem izmantoto uzņēmumam piederošu bankas konta karti, veica aprēķinu par iespējamā kaitējuma (zaudējumu) apmēru valsts amatpersonas darbībās. Šajā gadījumā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums par laika periodu no 2002.gada līdz 2006.gadam tika noteikts **Ls 93 853,04**. Izvērtējot kādas ministrijas struktūrvienības un komercsabiedrības savstarpēji noslēgto līgumu, tika noteikts, ka, apstiprinot komercsabiedrības 2007.gadā veiktajām piegādēm piemērotās preču cenas, kas bija pretrunā vispārējā līguma noteikumiem, šai ministrijai izdarītais materiālais kaitējums vērtējams **Ls 178 129,44** apmērā. Veicot kādas valsts akciju sabiedrības noslēgtā līguma izvērtējumu, materiālie zaudējumi tika aprēķināti **Ls 161 915,80** apmērā.

Politisko partiju finansēšanas kontroles jomā šā gada aprīlī tika paziņoti pārbažu rezultāti par politisko partiju 2006.gada finansiālās darbības deklarācijām. Pārbažu rezultātā Birojs nav konstatējis būtiskus pārkāpumus. Lielākā daļa partiju deklarācijas ir aizpildījušas un iesniegušas atbilstoši likuma prasībām. Saistībā ar 2006.gada priekšvēlēšanu aģitācijas periodā konstatētajiem partiju finansēšanas noteikumu pārkāpumiem Birojs uzdevis **5** partijām, t.sk. 2 partijām lielā apmērā, atmaksāt valsts budžetā finanšu līdzekļus **Ls 1 055 582,83** apmērā.

Par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma normu pārkāpumiem pārskata periodā Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļa sastādījusi 13 administratīvā pārkāpuma protokolus un pieņēmusi 4 lēmumus par administratīvā soda piemērošanu kopumā Ls 1250 apmērā. Tika pieņemti 11 lēmumi par pretlikumīgi saņemto finanšu līdzekļu atmaksāšanu valsts budžetā Ls 825 021,25 apmērā un par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra pārsnieguma atmaksāšanu valsts budžetā Ls 243 670,53 apmērā.

Galvenais secinājums – izveidotais kontroles mehānisms ir stimulējis lielāko daļu politisko partiju ļoti precīzi ievērot normatīvo aktu prasības. Tomēr, tā kā divas politiskās partijas rupji pārkāpa priekšvēlēšanu aģitācijas noteikumus, tad tās, salīdzinot ar partijām, kas stingri ievēro partiju un kampaņu finansēšanas noteikumus, ieguva ievērojamas priekšrocības priekšvēlēšanu cīņā. Lai novērstu šādas nevienlīdzīgas situācijas risku nākotnē, Birojs ierosināja kriminalizēt prettiesiskas darbības saistībā ar partiju finansēšanu un sniedza priekšlikumus Saeimai pilnveidot priekšvēlēšanu aģitācijas regulējumu. Tomēr vēl joprojām šīs likumdošanas iniciatīvas nav atbalstītas.

Pirmajā pusgadā tika izstrādāti un apstiprināšanai Ministru kabinetā virzīti divi politikas plānošanas dokumenti – koncepcijas projekts „**Lobēšanas tiesiskās reglamentācijas nepieciešamība Latvijā**” un koncepcijas projekts „**Politisko partiju finansēšanas koncepcija**”. Abu šo dokumentu mērķis ir no diviem atšķirīgiem skatu punktiem izvērtēt risinājumus, kā mazināt atsevišķu privātpersonu vai ekonomisko grupējumu ietekmi uz valstisku lēmumu pieņemšanas procesu. Lobēšanas regulācijas pamatmērķis būtu padarīt atklātāku privātpersonu veikto lēmumu ietekmēšanu, stiprinot pārlicību, ka ir minimālas prettiesiskas lobēšanas iespējas, kad faktiski par naudu tiek „nopirkti” lēmumi. Tomēr sakarā ar to, ka šobrīd valstī pastāv tāds partiju finansēšanas modelis, kas tieši atkarīgs no privātpersonu ziedojumiem, un līdz ar to ir augsts prettiesiskas lobēšanas risks, tika izvēlēts piesardzīgākais risinājuma variants – valsts amatpersonu apņemšanās pašām atklāt ietekmes avotus, pamatojoties uz institūcijās pieņemtajiem ētikas kodeksiem.

Radikālāka reforma tiek piedāvāta Politisko partiju finansēšanas koncepcijas projektā, kuras autori uzskata, ka valstī ir jāievieš pilnīgs valsts finansējums politiskajām partijām. Galvenie argumenti par labu šādam risinājumam – pirmkārt, šobrīd saņemtie ziedojumi visticamāk tāpat nav nesavtīgi atvēlējami partijām un valdošā koalīcija, iegūstot varu, iespējams, ir spiesta atlīdzināt ziedotājam no publiskajiem resursiem; otrkārt, dodot iespēju partijām saņemt garantētu valsts finansējumu, tiks mazināta partiju atkarība no ziedotāju interesēm un veicināts darbs visas sabiedrības labā.

Kriminālprocesuālo darbību veikšana par noziedzīgiem nodarījumiem Rīgas domē un veiktās pārbaudes par interešu konfliktu novēršanu dažādās institūcijās un ar to saistītā publicitāte izraisīja pastiprinātu interesi par Biroja vadītajiem izglītošanas pasākumiem. Pirmajā pusgadā Biroja speciālisti uzrunāja rekordlielu amatpersonu auditoriju – 1409 cilvēkus (iepriekšējā gada pirmajā

pusgadā – 1075). Maijā tika publiskota Biroja interneta mājas lapa jaunā veidolā, iekļaujot jaunu informāciju un apmācību metodi – izglītojošu zināšanu pārbaudes testu. Tomēr valsts amatpersonu internetā uzdotie jautājumi un testa rezultāti liecina, ka, lai arī informēto personu loks ir ievērojams, amatpersonu zināšanu līmenis par pretkorupcijas prasībām iestādēs vēl joprojām ir kritiski zems un ir nepieciešams ieviest efektīvāku izglītošanas sistēmu, kam arvien netiek atvēlēti prasītie resursi.

Pārskata periodā Biroja Ziņojumu centrā ir pieņemti **117** apmeklētāji un **763** reizes saņemta informācija pa bezmaksas tālruni. Biroja lietvedībā saņemti un reģistrēti **5190** dokumenti, no tiem **111** juridisku personu iesniegumi, **599** fizisku personu iesniegumi par iespējams koruptīvu valsts amatpersonu rīcību. **53%** no saņemtajiem iesniegumiem Birojs pārsūtījis izvērtēšanai citām kompetentām iestādēm. 2008.gada pirmajā pusgadā Birojs nosūtījis **6626** dokumentus valsts un pašvaldību iestādēm, fiziskām un juridiskām personām, sniegti **42** atzinumi par dažādiem tiesību aktu projektiem.

Juridiskā nodaļa izskatījusi **19** sūdzības par Biroja amatpersonu pieņemtajiem lēmumiem administratīvo pārkāpumu lietās, sagatavojusi **38** paskaidrojumus un **9** pieteikumus tiesai, kā arī pārstāvējusi Biroju **50** tiesas sēdēs.

Biroja efektīvo darbību politisko partiju finanšu kontrolē, koruptīvu noziedzīgu nodarījumu atklāšanā un korupcijas novēršanā, saucot amatpersonas pie administratīvās atbildības par nonākšanu interešu konflikta situācijās un amatpersonu izglītošanā, aizēnoja fakts, ka pārskata periodā tika atklāts, ka Biroja administratīvajā blokā ietilpstošās Slepenības režīma nodrošināšanas nodaļas atbildīgas amatpersonas bija veikušas prettiesiskas darbības, lielā apmērā piesavinoties tām atbildīgā glabāšanā nodoto naudu, kas vairākos kriminālprocesos atzīta par lietisko pierādījumu.

Ņemot vērā to, ka ar šīm darbībām tika nodarīts būtisks kaitējums valsts pārvaldes un paša Biroja interesēm, valdība izveidoja komisiju Biroja priekšnieka Alekseja Loskutova atbildības izvērtēšanai. Komisija konstatēja Biroja priekšnieka A.Loskutova neatbilstību ieņemamajam amatam, jo komisija uzskata, ka viņš nebija izveidojis un nodrošinājis visaptverošu un efektīvu iekšējās kontroles sistēmu par kriminālprocesos izņemto un Biroja Slepenības režīma nodrošināšanas nodaļas glabāšanā nodoto naudas līdzekļu uzskaiti, apriti un saglabāšanu, kā arī nebija pienācīgi realizējis viņam piešķirto kompetenci vairāku normatīvo aktu noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 4.panta pirmo daļu un 5.panta sestās daļas 12.punktu, pamatojoties uz ģenerālprokurora vadītās komisijas atzinumu un ievērojot Ministru kabineta ieteikumu, Saeima 2008.gada 29.jūnijā pieņēma lēmumu atbrīvot A.Loskutovu no Biroja priekšnieka amata.

Uz 2008.gada 30.jūniju Birojā strādāja **145** darbinieki.

1. Funkciju izpilde korupcijas novēršanā

1.1. Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpildes kontrole

2007.gadā Biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļa izvērtēšanai saņēmusi **348** iesniegumus un sūdzības par iespējamiem likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu un citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteikto papildu ierobežojumu ievērošanas pārkāpumiem un veikusi pārbaudes par šajos iesniegumos minētajiem faktiem. Sagatavotas atbildes uz **387** iesniegumiem un sūdzībām, kā arī veiktas **78** pārbaudes dažādās valsts un pašvaldību institūcijās.

Izskatot iedzīvotāju iesniegumus un sūdzības par valsts amatpersonu iespējamo darbību interešu konflikta situācijā, vienlaicīgi pārbaudītas arī šo valsts amatpersonu deklarācijas. Veiktas pārbaudes par **366** amatpersonu darbību, kopumā izvērtējot **848** valsts amatpersonu deklarācijās norādītās ziņas. Atskaites periodā no Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk tekstā – VID) tai skaitā, izmantojot VID valsts amatpersonu deklarāciju datu bāzi „VADIS”, tika pieprasītas **945** valsts amatpersonu deklarācijas.

Pārbaudot valsts amatpersonu darbības atbilstību likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normām, kā arī pārbaudot valsts amatpersonu deklarācijās norādītās ziņas, par **14** personām tika pieprasīta informācija no kredītiestādēm.

Par valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu neievērošanu, kas noteikti likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, uzsākta lietvedība **104** administratīvā pārkāpuma lietās. Pie administratīvās atbildības saukta **61** valsts amatpersona, piemērojot naudas sodu **Łs 5170** latu apmērā, savukārt **16** valsts amatpersonām saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.pantu izteikts mutvārdu aizrādījums, atzīstot izdarīto administratīvo pārkāpumu par maznozīmīgu.

Pārskata periodā Birojs **47** gadījumos konstatējis valsts amatpersonu darbībā amata savienošanas ierobežojumu pārkāpumus, kas izdarīti, ieņemot amatus valsts, pašvaldību vai privātajā sektorā bez nepieciešamās amatpersonas amata savienošanas rakstveida atļaujas. Šāda situācija norāda uz to, ka amatpersonas joprojām nepilnīgi izprot amata savienošanas ierobežojumus un atļauju saņemšanas kārtību vai arī to apzināti ignorē. Pozitīvi ir vērtējams tas, ka atsevišķas valsts pārvaldes institūcijas apzinās nepieciešamību pašām veikt kontroli par savas institūcijas amatpersonu darbības atbilstību interešu konflikta novēršanas normām, kā to arī paredz likums „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”. Attīstoties pašu iestāžu aktīvākai darbībai interešu konflikta normu kontrolē, tiek konstatēti un nākotnē novērsti arī daudzi ienākumu gūšanas ierobežojumu pārkāpumi, kas parasti tiek konstatēti, amatpersonām saņemot atalgojumu par darbiem, kurus tām ir aizliegts veikt bez Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2008.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

rakstveida atļaujas. 2008.gada pirmajā pusgadā Birojs konstatējis **32** gadījumus, kad amatpersonas pārkāpušas ienākumu gūšanas ierobežojumus, gan saņemot regulāru atalgojumu par neatļautu vairāku amatu pildīšanu, gan pildot atsevišķus līgumus.

Birojs ir saucis pie administratīvās atbildības divas amatpersonas par dāvanu pieņemšanas ierobežojumu pārkāpšanu, šādu pārkāpumu konstatēšana ir sarežģīta. Vienā no Biroja konstatētajiem gadījumiem amatpersona kā dāvanu bija saņēmusi bezmaksas pakalpojumus savas privātmājas drošības sistēmas uzstādīšanai no uzņēmuma, attiecībā uz kuru tā kā amatpersona pieņēma lēmumus par iepirkumu valsts institūcijas vajadzībām.

Pārskata periodā Birojs administratīvi sodījis **18** pašvaldību amatpersonas, no kurām 8 ir pašvaldību vadītāji. Starp amatpersonām, kuras pašas nav ievērojušas interešu konflikta novēršanas ierobežojumus, ir arī **10** dažādu valsts pārvaldes iestāžu vadītāji. Savukārt, divi iestāžu vadītāji ir saukti pie administratīvās atbildības par iestādes vadītāja pienākumu nepildīšanu, pieļaujot to, ka viņu darbinieki realizē valsts amatpersonas pilnvaras interešu konflikta situācijā.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 275.panta pirmās daļas 2.punktu **14** gadījumos izbeigta lietvedība administratīvo pārkāpumu lietā.

Administratīvais pārkāpums valsts amatpersonu darbībā saistībā ar likumā noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpumiem konstatēts vēl **119** gadījumos, taču ņemot vērā to, ka no administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīža bija pagājis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.pantā noteiktais administratīvā soda uzlikšanas termiņš, lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā saskaņā ar šā kodeksa 239.panta 7.punktu nevarēja uzsākt.

Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 30.panta noteikumiem, par pārkāpumiem ir paredzēta arī civiltiesiskā atbildība. Tas nozīmē, ka ienākumi un mantiskie labumi, kas gūti, pārkāpjot šajā likumā noteiktos ierobežojumus, vai proporcionāls to pieaugums ir piekritīgi valstij, presumējot, ka, pārkāpjot valsts noteiktos ierobežojumus un prettiesiski gūstot ienākumus vai mantiskos labumus, valsts amatpersona ir nodarījusi tādu kaitējumu valsts pārvaldības kārtībai, kas ir novērtējams mantiskā izteiksmē un ir proporcionāls aizliegtā veidā gūtu ienākumu, mantisko labumu un īpašuma vai mantas pieauguma vērtībai. Saskaņā ar 2007.gada 7.jūnija grozījumiem, šie noteikumi par valstij nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu nav piemērojami gadījumos, ja amatu savienošana ir pieļaujama, saņemot augstākstāvošas amatpersonas (institūcijas) rakstveida atļauju, bet valsts amatpersona rakstveida atļauju nav lūgusi un šāda amatu savienošana nav radījusi interešu konfliktu.

2008.gada pirmajā pusgadā **3** valsts amatpersonām lūgts labprātīgi atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus **Ls 15 292** apmērā, **28** valsts amatpersonas atbrīvotas no šī pienākuma, savukārt **3** valsts amatpersonas atlīdzinājušas valstij nodarītos zaudējumus **Ls 1 109** apmērā.

Par nepatiesu ziņu norādīšanu valsts amatpersonu deklarācijās **14** gadījumos informācija nosūtīta VID, lai tas savas kompetences ietvaros šīs valsts amatpersonas sauktu pie administratīvās vai kriminālatbildības.

Pārbaudot valsts amatpersonu ienākumu atbilstību izdevumiem, konstatēts, ka **35** gadījumos valsts amatpersonu un viņu radnieku ienākumi, iespējams, nav bijuši atbilstoši viņu izdevumiem, tāpēc pārbaudes materiāli par **18** personām nosūtīti VID šo personu ienākumu likumības pārbaudei. Atskaites periodā VID pēc Biroja ierosinājuma uzsācis iedzīvotāju ienākuma nodokļa auditu **7** personām, **5** personām VID atteicies uzsākt iedzīvotāju ienākuma nodokļa auditu. Pamatojoties uz veikto auditu rezultātiem, atskaites periodā VID pieņēmis lēmumus par papildus nodokļu aprēķināšanu un soda naudas uzlikšanu **7** personām par kopējo summu **Ls 207 019,63** apmērā.

Pārskata periodā Birojs VID nosūtījis pārbaudes materiālus par **8** valsts un pašvaldības institūcijām, lai VID atbilstoši savai kompetencei veiktu pārbaudi, vai šajās institūcijās strādājošo amatpersonu neiekļaušana valsts amatpersonu sarakstos ir bijusi atbilstoša likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasībām un nodrošinātu to, lai visas valsts amatpersonas iesniegtu valsts amatpersonu deklarācijas. Pēc Biroja lūguma VID valsts amatpersonu sarakstos atskaites periodā iekļāva **5** valsts amatpersonas.

Konstatējot valsts amatpersonu darbībās tādu normatīvo aktu pārkāpumus, kuru izvērtēšana nav Biroja kompetencē, **82** gadījumos informācija nosūtīta kompetentajām institūcijām (Valsts kontrolei, Ģenerālprokuratūrai, VID, Valsts darba inspekcijai, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai, Drošības policijai, u.c. valsts institūcijām) pārbaudes veikšanai un atzinuma sniegšanai.

Pārbaudot valsts amatpersonu darbības atbilstību likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normām, **24** gadījumos valsts amatpersonu darbībās saskatītas iespējamā noziedzīga nodarījuma pazīmes un pārbažu materiāli nodoti Biroja korupcijas apkarošanas blokam izvērtēšanai un tālākai rīcībai.

No administratīvi sodītajām valsts amatpersonām **16** ir apstrīdējušas Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas pieņemto lēmumu par saukšanu pie administratīvās atbildības Biroja priekšniekam:

- 7 lēmumi atstāti negrozīti;
- 2 lēmumi atcelti daļā;
- 5 lēmumi atcelti un administratīvā pārkāpuma lietvedība izbeigta;
- sagatavoti 2 lēmumprojekti atteikt atjaunot procesuālo termiņu Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā apstrīdēšanai.

Pārskata periodā notikusi **31** tiesas sēde, kurā izskatīti valsts amatpersonu prasības pieteikumi par Biroja priekšnieka lēmumiem administratīvā pārkāpuma lietās, no tām **10** tiesas sēdes notikušas pirmās instances tiesā, **19** – otrās

instances un 3 – trešās instances tiesā. 7 tiesas sēdēs izskatītas Biroja prasības par valstij nodarīto zaudējumu piedziņu no valsts amatpersonām.

1.2. Politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrole

Politisko organizāciju finansiālās un saimnieciskās darbības kontroli Birojs veic četros posmos: iesniegto deklarāciju pārbaude saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma prasībām, grāmatvedības uzskaites pārbaudes, ziedojuma patiesuma un likumības pārbaudes, pretpārbaudes.

Saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu politiskajām partijām 7 dienu laikā pēc ziedojuma saņemšanas Birojam jāsniedz ziedojumu atskaite. Atskaites periodā pārbaudīti **225** ziņojumi par politisko organizāciju saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem).

Pārbaudot ziņojumu par politiskās partijas saņemto vai nepieņemto dāvinājumu (ziedojumu) publicēšanas noteikumu ievērošanu, tika sastādīti **2** administratīvā pārkāpuma protokoli un abos gadījumos administratīvā lieta tika izbeigta maznozīmīguma dēļ.

Veicot politisko partiju ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju un gada pārskatu par 2007.gadu iesniegšanas kārtības pārbaudes, tika sastādīti **7** administratīvā pārkāpuma protokoli un pieņemti **2** lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu kopumā **Ls 500** apmērā, savukārt **5** gadījumos administratīvā lieta tika izbeigta maznozīmīguma dēļ.

Pārbaudot politisko partiju iesniegtās 2006.gada ikgadējās finansiālās darbības deklarācijas un gada pārskatus, Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļa par Politisko organizāciju partiju finansēšanas likuma 10.panta pirmās daļas prasību pārkāpumiem sastādīja **3** administratīvā pārkāpuma protokolus un pieņēma **2** lēmumus par administratīvo sodu piemērošanu **Ls 750** apmērā, savukārt vienā gadījumā administratīvā lieta tika izbeigta maznozīmīguma dēļ.

Par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 10.panta pirmās daļas prasību pārkāpumiem, kas tika atklāti nodrošinot 2007.gada ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju un gada pārskatu pārbaudes, tika sastādīts viens administratīvā pārkāpuma protokols un Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļa pieņēma lēmumu par administratīvās lietas izbeigšanu noilguma dēļ.

Pamatojoties uz Biroja izdotajiem administratīvajiem aktiem, 2008.gada pirmajā pusgadā Valsts kasē nomaksāti politiskajām partijām uzliktie naudas sodi kopumā **Ls 1 500**, tai skaitā par 2005.gadu – **Ls 500**, par 2007.gadu – **Ls 750** un par 2008.gadu – naudas sods **Ls 250**.

Veicot politisko partiju 2005., 2006. un 2007.gadā saņemto dāvinājumu (ziedojumu) likumības un patiesuma pārbaudes, kā arī priekšvēlēšanu izdevumu apmēra pārsnieguma pārbaudes, tika pieņemti **11** lēmumi par pretlikumīgi Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2008.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

saņemto finanšu līdzekļu atmaksāšanu valsts budžetā **Ls 825 021,25** apmērā un par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra pārsnieguma atmaksāšanu valsts budžetā **Ls 243 670,53** apmērā. No 2008.gada pirmajā pusgadā pieņemtajiem lēmumiem ir izpildīti **2** lēmumi, Valsts kasē iemaksājot pretlikumīgi saņemtos finanšu līdzekļus **Ls 2 292,44** apmērā. Turklāt pārskata periodā valsts budžetā atmaksāti **Ls 15 906,23**, izpildot 2007.gadā pieņemtus lēmumus un **Ls 2 481,72**, izpildot 2006.gadā pieņemtus lēmumus par finanšu līdzekļu atmaksāšanu.

Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 4.panta pirmā daļa nosaka, ka dāvinājumus (ziedojumus) politiskās partijas, ievērojot likumā minētos ierobežojumus, var pieņemt no Latvijas pilsoņiem un personām, kurām saskaņā ar likumu ir tiesības saņemt Latvijas Republikas nepilsoņa pasi. Savukārt šī likuma 6.panta pirmā daļa nosaka, ka fiziskajām personām ir aizliegts finansēt politiskās partijas no citu personu dāvinājumiem un aizdevumiem. Politiskās partijas dāvinājumu un ziedojumu vai jebkādā citā veidā (biedru naudas) aizliegts finansēt fiziskajām personām, kuras sodītas par tīšu noziegumu pret īpašumu, tautsaimniecībā, kā arī valsts institūciju dienestā un kurām sodāmība nav dzēsta vai noņemta, izņemot rehabilitētās personas; bijušajiem Valsts drošības komitejas štata, ārštata darbiniekiem un informatoriem. Gadījumos, kad Birojs ir konstatējis šāda pretlikumīga finansējuma saņemšanu, politiskās partijas 2008.gada pirmajā pusgadā Valsts kasē labprātīgi atmaksājušas naudas līdzekļus **Ls 1 050** apmērā.

Veicot ziedojumu patiesuma un likumības pārbaudes, konstatēts, ka **1** gadījumā ziedotāja ienākumi, iespējams, nav bijuši atbilstoši viņa veiktajiem izdevumiem, tāpēc pārbaudes materiāli par šo personu nosūtīti VID šīs personas ienākumu likumības pārbaudei. Pārskata periodā VID, pamatojoties uz veiktā audita rezultātiem, pieņēmis lēmumu par papildus nodokļu aprēķināšanu un soda naudas uzlikšanu **1** personai **Ls 5 038,45** apmērā.

Pamatojoties uz Biroja pieņemtajiem lēmumiem par administratīvo sodu piemērošanu, tiesu izpildītājiem naudas soda piedziņai ir nosūtīti **9** lēmumi. Tiesu izpildītājiem izpildei nodoti **2** izpildrīkojumi par Biroja pieņemtajiem lēmumiem par pretlikumīgi saņemto finanšu līdzekļu atmaksu valsts budžetā.

Pamatojoties uz Biroja prasības pieteikumiem tiesā, **3** politisko partiju darbība tika apturēta. Par **2** politiskajām partijām ir iesniegti pieteikumi tiesā par to darbības apturēšanu.

Ņemot vērā to, ka **17** politiskās partijas vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nebija pieteiktas ierakstīšanai Politisko partiju reģistrā, to darbība ar 2008.gada 3.janvāri ir uzskatāma par izbeigtu, līdz ar to Uzņēmumu reģistrā tika pieteikti kreditoru prasījumi pret **11** politiskajām partijām vai to apvienībām **Ls 47 352,20** apmērā.

No administratīvi sodītajām politiskajām partijām **2** ir apstrīdējušas Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas pieņemto lēmumu par saukšanu pie administratīvās atbildības Biroja priekšniekam: viens lēmums

atstāts negrozīts, savukārt otrs lēmums atcelts, izbeigta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā un partijai izteikts mutvārdu aizrādījums.

Pārskata periodā notikušas 6 tiesas sēdes, kurā izskatīti politisko partiju prasības pieteikumi par Biroja priekšnieka lēmumiem administratīvā pārkāpuma lietās, no tām 2 tiesas sēdes notikušas pirmās instances tiesā un 4 – otrās instances tiesā.

1.3. Normatīvo aktu projektu izstrāde

2008.gada pirmajā pusgadā Birojs sagatavojis šādus ārējo tiesību aktu projektus un dokumentus.

2008.gada 5.februārī Ministru kabinetā tika pieņemts Ministru kabineta noteikumu projekts **„Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja budžeta programmā 02.00.00 „Operatīvās darbības pasākumu nodrošināšana” paredzētās apropriācijas piešķiršanas, izlietošanas un tās uzraudzības kārtība”** par Biroja 2008.gada budžeta programmas 02.00.00 „Operatīvās darbības pasākumu nodrošināšana” īstenošanai paredzēto apropriāciju Ls 100 000 apmērā operatīvās darbības pasākumu nodrošināšanai. Noteikumi paredz, ka gadījumā, ja minētā budžeta programmā piešķirtie līdzekļi nepieciešami citai valsts budžeta finansētajai institūcijai, kurai saskaņā ar likumu ir noteiktas tiesības veikt operatīvo darbību un izmeklēt noziedzīgus nodarījumus, kas saistīti ar korupciju, Birojs var izsniegt tai nepieciešamos finanšu līdzekļus noteikumu projektā noteiktā mērķa sasniegšanai.

2008.gada 6.martā Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts likumprojekts **„Grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā”**, lai panāktu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā noteikto prasību atbilstību pašreizējai situācijai un novērstu šī likuma tiesību normu kolīzijas ar citiem normatīvajiem aktiem, piemēram, Darba likumu un Administratīvā procesa likumu.

2008.gada 6.martā Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts likumprojekts **„Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu un darbinieku disciplināratbildības likums”**. Likumprojekts nosaka Biroja amatpersonu un darbinieku disciplināratbildības pamatu, disciplinārpārkāpumu veidus un piemērojamos disciplinārsodus, kā arī kārtību, kādā izskata jautājumus par darbinieku saukšanu pie disciplināratbildības un pārsūdz pieņemtos lēmumus.

Ministru kabineta 2008.gada 11.marta sēdē tika izskatīts informatīvais ziņojums **„Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja un Valsts ieņēmumu dienesta īstenojamajām funkcijām saistībā ar valsts amatpersonu deklarācijām”**, kas tika sagatavots, pamatojoties uz Ministru prezidenta 2007.gada 3.oktobra rezolūciju Nr.90/SAN-3011.

Ministru kabinets pieņēma zināšanai Biroja un VID sniegto viedokli, kā arī nolēma, ka, lai precizētu kompetences sadalījumu saistībā ar valsts amatpersonu deklarācijām starp Biroju un VID, Ministru prezidents kopīgi ar

finanšu ministru mēneša laikā izvērtēs abu minēto institūciju ziņojumos ietverto informāciju, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā un likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” ietverto regulējumu un sagatavos izskatīšanai Ministru kabineta sēdē informatīvo ziņojumu ar priekšlikumiem Biroja un VID kompetences sadalījumam valsts amatpersonu deklarāciju pārbaudes jomā, kā arī sagatavos attiecīgus grozījumus normatīvajos aktos atbilstoši ziņojumā iekļautajiem priekšlikumiem.

Ministru kabineta 2008.gada 18.marta sēdē tika atbalstīts Biroja sagatavotais likumprojekts „**Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā**”, kas paredz izdarīt grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.³⁴ pantā, papildinot to ar divām jaunām daļām, kas noteiktu atbildību politisko partiju ziedotājiem par partijas finansēšanas apmēra vai finansēšanas ierobežojumu neievērošanu, vai par dāvinājumu (ziedojumu) netiešu nodošanu partijai, kā arī par atkārtotiem šāda veida pārkāpumiem. Tādējādi tiks paredzēta atbildība arī personām, kas veic neatļautus ziedojumus politiskajām partijām, un novērsta pretruna ar spēkā esošā Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma normām, kas nosaka ierobežojumus arī ziedotājam.

Likumprojekts paredz arī izdarīt grozījumus minētajā pantā, dzēšot minimālo sankcijas apmēru, tādējādi katrā atsevišķā gadījumā būs iespējams izvērtēt, vai par izdarīto pārkāpumu ir uzliekams sods vai soda uzlikšana nav nepieciešama. Grozījumi 2008.gada 12.jūnijā pieņemti Saeimā 1.lasījumā.

Vienlaikus ar šo likumprojektu izskatīšanai Ministru kabinetā tika iesniegts arī likumprojekts „**Grozījumi Krimināllikumā**”, kuru mērķis ir paplašināt kriminālatbildības saturu par pārkāpumiem partiju finansēšanas jomā, veidojot tādu vienotu administratīvās atbildības un kriminālatbildības sistēmu, kāda tā ir tradicionāli citās jomās un nozarēs, proti, par mazākiem pārkāpumiem noteikta administratīvā atbildība, bet par smagākiem – kriminālatbildība. Šis likumprojekts Ministru kabinetā tika noraidīts ar nosacījumu, ka tas tiks virzīts pēc attiecīgo grozījumu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā pieņemšanas Saeimā 1.lasījumā.

2008.gada 17.aprīlī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināta **Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbības stratēģija 2008. – 2010.gadam**. Tās mērķis ir padarīt efektīvāku Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā noteikto funkciju un uzdevumu izpildi, kā arī nodrošināt politikas plānošanas dokumentos noteikto mērķu īstenošanu Biroja kompetencē esošajās jomās.

2008.gada 17.aprīlī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts Ministru kabineta noteikumu projekts „**Kārtība, kādā reģistrējamas, novērtējamas, izmantojamas un izpērkamas dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts amatpersonas pienākumus, un kas ir valsts vai pašvaldības institūcijas īpašums**”. Noteikumu projekts paredz likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteikto dāvanu, kuras valsts amatpersonai ir atļauts pieņemt, reģistrēšanas, novērtēšanas, izmantošanas un izpirkšanas

kārtību, kā arī komisijas, kas izvērtē dāvanas pieņemšanas likumību, kompetenci. Noteikumu projekts tiek saskaņots ar citām institūcijām.

2008.gada 19.jūnijā Valsts sekretāru sanāksmē tika izskatīts likumprojekts **„Grozījumi likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”**, kas paredz valsts amatpersonām skaidri formulētu pienākumu informēt par tām zināmiem iespējamiem interešu konfliktiem un citiem koruptīviem nodarījumiem, kā arī noteikt aizsardzības sistēmu tām amatpersonām, kas informē par šādu rīcību.

Ņemot vērā vairāku institūciju iebildumus, kuros norādīts, ka ar šiem grozījumiem tiek būtiski paplašinātas valsts vai pašvaldības institūcijas vadītāja funkcijas korupcijas novēršanā, Birojs iesniegto likumprojektu atsauc. Birojam uzdots sagatavot iesniegšanai Ministru kabinetā koncepcijas projektu, kurā tiktu identificētas ar interešu konfliktiem saistītās problēmas un panākta konceptuāla vienošanās par likumprojekta nepieciešamību un tajā reglamentējamiem jautājumiem.

Vienlaikus ar minēto likumprojektu tika sagatavots un 2008.gada 17.aprīlī Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts likumprojekts **„Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā”**, lai noteiktu atbildību valsts amatpersonām par neziņošanu par citu valsts amatpersonu interešu konfliktiem, kā arī valsts un pašvaldību institūciju vadītājiem – par pienākuma aizsargāt personas, kuras ziņojušas par citu amatpersonu interešu konfliktu vai koruptīviem nodarījumiem, pārkāpšanu. Likumprojekta tālāka virzība apturēta, ņemot vērā likumprojekta „Grozījumi likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” atsaucšanu.

Saskaņā ar Ministru kabineta sēdes 2008.gada 4.marta protokollēmumu izskatāmajam jautājumam „Par sākumdeklarācijas ieviešanas gaitu 2004. – 2008.gadā”, Birojs izstrādājis likumprojektu **„Grozījumi likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”**.

2008.gada 11.martā Ministru kabinetā tika izskatīts informatīvais ziņojums **„Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2007.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim”**, kurā apkopota informācija par Biroja sasniegtajiem rezultātiem un finanšu līdzekļu izlietojumu norādītajā atskaites periodā.

Atskaites periodā Birojs izstrādāja savus priekšlikumus grozījumiem Krimināllikuma XXIV nodaļas „Noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā” 320.pantā „Kukuļņemšana”, 323.pantā „Kukuļdošana”, 325.pantā „Valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu pārkāpšana”, 326.¹ pantā „Tirgošanās ar ietekmi”, lai panāktu tiesību normu atbilstību Eiropas Padomes Krimināltiesību pretkorupcijas konvencijai, kā arī, lai novērstu praksē konstatētās nepilnības. Priekšlikumi tika iesniegti Tieslietu ministrijas Krimināllikuma izstrādes darba grupai, kura tos apsprieda un virzīs izskatīšanai Saeimā.

Turklāt Birojs izstrādāja un iesniedza Saeimā priekšlikumus grozījumiem Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā, kas paredz atcelt ierobežojumu politiskās organizācijas finansēt fiziskajām personām, kuras sodītas par tīšu noziegumu pret īpašumu, tautsaimniecībā, kā arī valsts institūciju dienestā un kurām sodāmība nav dzēsta vai noņemta, izņemot reabilitētās personas un bijušajiem Valsts drošības komitejas štata, ārštata darbiniekiem un informatoriem. Tiek atcelta priekšvēlēšanu perioda izdevumu deklarācija un paziņojums par plānotajiem vēlēšanu izdevumiem, kā arī ikgadējās finansiālās darbības deklarācijas tiek pilnībā aizstātas ar gada pārskatiem. Ar šiem grozījumiem tiek noteikti zemāki pieļaujamie tēriņu griesti Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Precizēta politisko partiju priekšvēlēšanu izdevumu definīcija, nosakot, ka tēriņu griestos ietilpst politisko partiju izdevumu izmaksas neatkarīgi no tā, kad veikts maksājums. Pienākums reizi gadā iesniegt zvērināta revidenta atzinumu saglabāts, ja politiskās partijas līdzekļu apgrozījums kalendārajā gadā ir lielāks par 10 minimālajām mēnešalgām.

1.4. Valsts politikas koordinēšana korupcijas novēršanas un apkarošanas jautājumos

Pamatojoties uz Valsts programmas 3.nodaļas „Nelikumīgu ienākumu un izdevumu kontroles pilnveidošana” 38.punktā ietvertu uzdevumu – Ārzonu, zemu nodokļu un beznodokļu valstīs reģistrēto uzņēmumu darbības Latvijā tiesiskā regulējuma uzlabošana izstrādāts informatīvais ziņojums „**Par ārzonu, zemu nodokļu un beznodokļu valstīs reģistrēto uzņēmumu darbības Latvijā tiesiskā regulējuma uzlabošanu**”.

Informatīvā ziņojuma mērķis ir identificēt galvenās problēmas un pamatot nepieciešamību pilnveidot tiesisko regulējumu kontroles veikšanai pār ārzonu, zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās reģistrēto komercsabiedrību darbību Latvijā. Ziņojumā tiek ierosināts atbilstoši starptautiskajai praksei Latvijas normatīvajos aktos definēt terminu „ārzona” un pārskatīt tajos ietveramos principus un kritērijus, saskaņā ar kuriem komercsabiedrības būtu atzīstamas par reģistrētām zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās, kā arī pilnveidot normatīvajos aktos paredzēto atbildību par šādu sabiedrību vai to pārstāvju izdarītajiem pārkāpumiem.

Informatīvais ziņojums izskatīts un pieņemts zināšanai Ministru kabineta 2008.gada 29.janvāra sēdē.

Pamatojoties uz Valsts programmas 1.nodaļas „Privāto personu ietekmes uz valsts un pašvaldību pieņemto lēmumu veidošanu (valsts sagrābšanas) novēršana un apkarošana” 3.punktā minēto uzdevumu – Politisko organizāciju finansēšanas nosacījumu izvērtēšana, ir izstrādāts un 2008.gada 17.aprīlī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts koncepcijas projekts „**Politisko partiju finansēšanas koncepcija**”. Izvērtējot pašreizējo partiju finansēšanas sistēmu

Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2008.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

Latvijā, koncepcijas izstrādes darba grupa identificējusi vairākas nozīmīgas problēmas, kas saistītas ar partiju finansēšanu un atbildības piemērošanu par partiju finansēšanas un priekšvēlēšanu aģitācijas noteikumu pārkāpumiem. Koncepcijā uzsvērts: lai pilnveidotu partiju finansēšanas sistēmu, būtu jāapsver iespēja piešķirt partijām daļēju valsts finansējumu, vienlaikus nodrošinot efektīvu tā izlietošanas likumības kontroli.

Koncepcijā piedāvāti trīs risinājumu varianti. Pirmais variants paredz pašreizējā partiju finansēšanas sistēmā esošo problēmu novēršanu, nepiesaistot valsts finansējumu. Abos pārējos variantos tiek piedāvāts ieviest arī valsts finansējumu politiskajām partijām, vai nu daļēji (60% apmērā) apmaksājot priekšvēlēšanu aģitācijas izvietojumam nepieciešamo raidlaiku, vai arī papildus piešķirot ikgadēju valsts dotāciju konkrētiem partiju administratīvajiem izdevumiem.

2008.gada maijā tika rīkota koncepcijas sabiedriskā apspriešana un tās noslēgumā – 16.jūnijā – publiska diskusija.

2008.gada 22.aprīļa Ministru kabineta sēdē tika izskatīts Biroja sagatavotais informatīvais ziņojums „**Par finanšu kontroles valsts un pašvaldību iestādēs veikšanas nodrošināšanu**”, kura mērķis ir informēt Ministru kabinetu par nepieciešamību izvērtēt iespējas uzlabot finanšu līdzekļu un mantas izlietošanas kontroli. Ziņojums sagatavots, pamatojoties uz Valsts programmas 2.nodaļas „Nelietderīgas, neefektīvas un nelikumīgas valsts un pašvaldības mantas izlietošanas novēršana un apkarošana” 18.punktā ietvertu uzdevumu – Finanšu revīziju veikšanas iespēju izvērtēšana valsts un pašvaldību iestādēs. Lai arī šajā uzdevumā paredzēts konkrēts risinājuma variants, informatīvajā ziņojumā problēmas būtība ir apskatīta plašāk, lai sniegtu vispusīgāku situācijas aprakstu un priekšstatu par nepieciešamajiem pasākumiem.

Ziņojuma secinājumos norādīts, ka būtu nepieciešams detalizēti izvērtēt iekšējās finanšu revīzijas un iekšējā audita funkciju sadalījumu un efektivitāti, lai noskaidrotu, kāda būtu efektīvākā finanšu kontroles sistēma saistībā ar rīcību ar mantu vai finanšu līdzekļiem. Nepieciešams izvērtēt vairākas iespējas jautājuma risināšanai:

1) nodrošināt biežākus finanšu sistēmas auditus (ietverot zaudējumu aprēķinu), lai novērstu finanšu līdzekļu nelikumīgu vai nelietderīgu izmantošanu;

2) ja nepieciešams, veidot atsevišķas revīzijas struktūrvienības, lai nodrošinātu regulāras revīzijas, tai skaitā veiktu zaudējumu aprēķinu valsts un pašvaldību institūcijās pēc Biroja pieprasījuma.

Birojam sadarbībā ar citām institūcijām līdz 2008.gada 1.decembrim jāgatavo koncepcijas projekts ar priekšlikumiem finanšu kontroles nodrošināšanai valsts un pašvaldību iestādēs.

2008.gada 9.jūnija Ministru kabineta komitejas sēdē tika atbalstīts un virzīts tālākai izskatīšanai Ministru kabineta sēdē koncepcijas projekts **„Lobēšanas tiesiskās reglamentācijas nepieciešamība Latvijā”**.

Koncepcijā apzināta ārvalstu pieredze un izvērtēta lobēšanas tiesiskā regulējuma nepieciešamība Latvijā, kas ļautu nodrošināt atklātību par atsevišķu personu vai to grupu interesēs tapušo valstisko lēmumu pieņemšanu.

Ar koncepcijas projekta izstrādi izpildīts Valsts programmas 1.nodaļas „Privāto personu ietekmes uz valsts un pašvaldību pieņemto lēmumu veidošanu (valsts sagrābšanas) novēršana un apkarošana” 6.punktā minētais uzdevums.

Valsts programmas 2.nodaļas „Nelietderīgas, neefektīvas un nelikumīgas valsts un pašvaldības mantas izlietošanas novēršana un apkarošana” 10.punktā noteikts, ka nepieciešams izvērtēt korupcijas iespēju novēršanu zemes piešķiršanas procesā un Ministru kabinetā jāiesniedz attiecīgs tiesību aktu projekts.

Atskaites periodā pēc saskaņošanas ar ieinteresētajām institūcijām un atkārtotas saskaņošanas ar Finanšu ministriju un Latvijas Pašvaldību savienību, izskatīšanai Ministru kabineta komitejā iesniegts likumprojekts **„Valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas likums”**.

Likumprojekta mērķis ir ieviest skaidru kārtību, kādā notiks valsts un pašvaldības mantas iznomāšana: nomas tiesību piešķiršanas metodes, lēmumu par mantas iznomāšanu pieņemšanas kārtību, informācijas publiskošanu par iznomājamo mantu un iespējām to iznomāt, galvenos noteikumus par valsts vai pašvaldības mantas nomas tiesību piešķiršanu izsolē vai piedāvājumu konkursā, kā arī noteikt atbildīgos par iznomāšanu un ierobežojumus iznomāšanas komisiju amatpersonām.

Ņemot vērā, ka šogad noslēdzas pamatnostādņu „Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts stratēģijas 2004. – 2008.gadam” darbības periods, šobrīd norit darbs pie politikas plānošanas dokumenta **„Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts pamatnostādnes 2009. – 2013.gadam”** izstrādes.

1.5. Sabiedrības informēšana un izglītošana par korupcijas attīstības tendencēm un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanā un apkarošanā

Pārskata periodā izplatīti **32** paziņojumi plašsaziņas līdzekļiem, rīkotas divas preses konferences, viena publiska diskusija. Biroja pārstāvji ir regulāri snieguši intervijas un komentārus plašsaziņas līdzekļiem, kā arī piedalījušies radio un televīzijas raidījumos. Atskaites periodā notikusi **1** Sabiedriskās konsultatīvās padomes sēde. Sniegtas atbildes uz **45** jautājumiem Biroja mājas lapā par interešu konflikta un korupcijas novēršanas jautājumiem.

Maijā tika publiskota atjaunota Biroja interneta mājas lapa, kas pēc vairākiem uzlabojumiem kļuvusi mūsdienīgāka, lasītājiem draudzīgāka un ērtāka lietošanā. Īpašs jaunums mājas lapā ir piedāvātā iespēja pārbaudīt savas zināšanas,

aizpildot testu par interešu konflikta un korupcijas novēršanas jautājumiem. Šobrīd testa sistēma piedāvā 10 jautājumus, kuri pēc nejaušības principa tiek atlasīti no vairāk nekā 60.

2008.gada 16.janvārī notika preses konference – pētījuma „Attieksme pret korupciju Latvijā” prezentācija. Pētījuma ietvaros tika noskaidrots, vai risinot dažādus jautājumus valsts un pašvaldības institūcijās iedzīvotājiem ir nācies veikt neoficiālus maksājumus vai piedāvāt dāvanas valsts amatpersonām, izmantot citus neoficiālus paņēmienus; kuras institūcijas iedzīvotāji uzskata par godīgām, kuras – par negodīgām, kāda būtu iedzīvotāju uzvedība, ja amatpersona pieprasītu kukuli utt.

2008.gada 17.aprīlī Birojs rīkoja preses konferenci, lai plašsaziņas līdzekļu pārstāvjus iepazīstinātu ar Biroja vadītās darba grupas izstrādāto koncepcijas projektu „Politisko partiju finansēšanas koncepcija”. Savukārt, noslēdzot koncepcijas projekta sabiedrisko apspriešanu, 2008.gada 16.jūnijā notika publiska diskusija „**Valsts finansējums politiskajām partijām**”, kurā piedalījās koncepcijas izstrādes darba grupas vadītājs, Biroja priekšnieka vietnieks Alvis Vilks, darba grupas dalībnieki – Valsts kancelejas direktora vietniece valsts pārvaldes attīstības un politikas koordinācijas lietās Baiba Pētersone, politologi Jānis Ikstens un Valts Kalniņš, kā arī politisko partiju un nevalstisko organizāciju pārstāvji.

2008.gada 27.martā notika Sabiedriskās konsultatīvās padomes 33.sēde, kurās laikā padomes locekļi iepazinās ar Publiskās, privātās partnerības asociācijas sniegto informāciju un tika pārrunāti dažādi ar publisko – privāto partnerību saistīti jautājumi, kā arī notika diskusija par grozījumiem Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā par autonomas iestādes statusu.

Jūnijā Biroja mājas lapā tika nopublicēti Pasaules Bankas projekta „Korupcijas apkarošanā iesaistīto institūciju stiprināšana” ietvaros tapušie ziņojumi un vadlīnijas. Pēc Biroja pasūtījuma Sabiedriskās politikas centrs „Providus” ir izstrādājis četras rokasgrāmatas – [Interesešu konflikta novēršanas vadlīnijas](#) policistiem, civildienesta ierēdņiem, iestāžu vadītājiem un valsts amatpersonām kapitālsabiedrībās un ostās.

Vadlīnijas sagatavotas, lai palīdzētu noteiktām amatpersonu grupām izprast un ievērot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteikumus. Tajās uzskatāmā veidā, ilustrējot ar piemēriem, skaidroti aizliegumi un ierobežojumi, kas noteikti likumā, un aplūkotas praksē sastopamās problēmas. Vadlīniju, iespējams, vērtīgākā daļa ir apkopotie piemēri par izplatītākajām kļūdām, ko pieļauj valsts amatpersonas.

Ziņojumā „[Korupcijas riski Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzekļu administrēšanā](#)” ietvertā analīze aptver Kohēzijas fonda līdzekļu apguves mehānismu kopumā un korupcijas riskus, kas saistīti ar konkrētu projektu vadību un īstenošanu, īpašu uzmanību pievēršot korupcijas riskiem rīcībpolitikas un investīciju lēmumu pieņemšanas stadijā no Kohēzijas fonda finansējamo projektu atlasē un projektu ietvaros veikto iepirkumu procesā.

2008.gada pirmajā pusgadā Biroja pārstāvji piedalījušies **35** sanāksmēs, informatīvajos semināros valsts un pašvaldību institūcijās, skaidrojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normas, rekomendējot institūcijām nostiprināt iekšējos pretkorupcijas pasākumus un stiprināt valsts amatpersonu profesionālo ētiku, kopumā aptverot aptuveni **1409** personu lielu auditoriju.

1.tabula. Biroja īstenotie izglītošanas semināri 2008.gada pirmajā pusgadā

Nr.p.k.	Semināra norises datums	Norises vieta, institūcija, amatpersonu grupa	Semināra tēma
1.	15.janvāris	Naujene, Daugavpils rajons	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interese konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
2.	24. janvāris	Tieslietu ministrijas Audita daļa	Iekšējā kontrole korupcijas risku novēršanai
3.	4.februāris	Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija, 3.kursa studenti	Kursa „Politoloģija” ietvaros lekcija par tēmu „Korupcija kā sociāla parādība...”
4.	14. februāris	Saldus, Pieaugušo apmācības centrs	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interese konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
5.	25. februāris	Madonas rajona padome	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interese konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
6.	28. februāris	Valsts Kancelejas komunikāciju koordinācijas padome	Ziedojumu pieņemšana valsts un pašvaldību institūciju sabiedrisko attiecību jomā
7.	5.marts	Latvijas Universitāte	Kursa „Tiesību socioloģija” ietvaros lekcija par tēmu „Korupcija kā sociāla parādība...”
8.	6. marts	Maksātspējas aģentūra	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interese konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
9.	13. marts	Latvijas Valsts meži	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interese konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
10.	13. marts	Latvijas Jūras akadēmija, 3.kursa studenti	„Korupcija kā sociāla parādība...”
11.	14.marts	Labklājības ministrija	Ziedojumu pieņemšana valsts un pašvaldību institūciju sabiedrisko attiecību jomā

Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2008.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

12.	25. marts	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interesešu konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
13.	25.marts	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interesešu konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
14.	8.aprīlis	Juridiskās palīdzības administrācija	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interesešu konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
15.	9.aprīlis	Rīgas Domes kultūras pārvalde	Publiskās pārvaldes ētika
16.	15.aprīlis	Ventspils augstskola, Uzņēmējdarbības programmas studenti un citi interesenti	Uzņēmējdarbības tiesiskas saskarsmes formas ar valsts pārvaldi
17.	16.aprīlis	Latvijas Universitātes politoloģijas studenti	Politisko partiju finansēšanas kontrole, valsts sagrābšana, tās izplatība un novēršana: valsts programmas kontekstā
18.	17.aprīlis	Rīgas domes Finanšu departaments	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interesešu konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
19.	19.aprīlis	Latvijas Universitāte	Kursa „Tiesību socioloģija” ietvaros lekcija par tēmu „Korupcija kā sociāla parādība...”
20.	23.aprīlis	Latvijas Valsts meži	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interesešu konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
21.	29. aprīlis	Rīgas Apgabaltiesa	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interesešu konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
22.	8.maijs	VID Galvenās nodokļu pārvaldes seminārs	Korupcijas risku jomas, novitātes korupcijas novēršanā
23.	10. maijs	Izglītības un zinātnes ministrija	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interesešu konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās Iekšējā kontrole korupcijas risku novēršanai.
24.	14. maijs	Vangažu pilsētas dome	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interesešu konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
25.	14. maijs	Vispārējās izglītības kvalitātes	Valsts amatpersonu

Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2008.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

		novērtēšanas valsts aģentūras Tālākizglītības un projektu nodaļa, izglītības iestāžu vadītāju tālākizglītības kursu nodarbība	profesionālā ētika un interešu konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
26.	16. maijs	Rīgas domes Privatizācijas komisija	Korupcijas novēršana un publiskās pārvaldes profesionālā ētika Interese konfliktu novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
27.	21. maijs	Rīgas dome	Korupcijas riski iepirkumos un to novēršana
28.	23. maijs	„Sabiedrība par atklātību – Delna”, skolotāji Eiropas Komisijas jauniešu pilsoniskās izglītības projekta ietvaros „politika un tiesības”	Biroja darbības pamatprincipi un nozīme demokrātijas stiprināšanā. Sabiedrības iesaistes iespējas un praktiskie piemēri, gadījumi
29.	27. maijs	Rīgas rajona padomes amatpersonas	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interese konfliktu novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
30.	4.jūnijs	Latvijas Valsts meži	Interese konfliktu novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
31.	12. jūnijs	Talsu rajona padome, Talsu rajona pašvaldību un institūciju vadītāji	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interese konfliktu novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
32.	13. jūnijs	Rīgas domes attīstības departaments	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interese konfliktu novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
33.	13. jūnijs	Rīgas domes Labklājības departaments	Interese konfliktu novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika.
34.	18. jūnijs	Rīgas domes Vides departaments	Interese konfliktu novēršana valsts un pašvaldību institūcijās
35.	19. jūnijs	Liepājas pilsētas dome	Valsts amatpersonu profesionālā ētika Interese konfliktu novēršana valsts un pašvaldību institūcijās

2. Funkciju izpilde korupcijas apkarošanā

Biroja Izmeklēšanas nodaļas lietvedībā uz 2008.gada 1.janvāri atradās **54** krimināllietas, t.sk. 23 kriminālprocesi, kas tika uzsākti līdz 2007.gada 1.janvārim, un 31 kriminālprocess uzsākts 2007.gadā. Pārskata periodā prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti **8** kriminālprocesi pret **25** personām, uzsākti **14** kriminālprocesi, no citām iestādēm saņemti **3** kriminālprocesu materiāli. Pieņemti **9** lēmumi par kriminālprocesu izbeigšanu un **14** lēmumi par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu.

2008.gada 14.februārī Biroja izmeklētājs Rīgas tiesu apgabala prokuratūrai nosūtījis kriminālprocesa materiālus, ierosinot saukt pie kriminālatbildības divus par kukuļņemšanu aizturētos Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas vienības inspektorus.

Kriminālprocesa ietvaros noskaidrots, ka policijas darbinieki, pildot ceļu satiksmes uzraudzības funkcijas, apturējuši kādu autovadītāju. Viņa dokumentu pārbaudes laikā tika konstatēts, ka viņam ar tiesas lēmumu atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības.

Lai autovadītājs netiktu sodīts par minēto pārkāpumu – transportlīdzekļa vadīšanu bez tiesībām, Patruļpolicijas vienības inspektori par viņu dienesta pienākumos paredzēto darbību neizpildīšanu pieņēma no autovadītāja neatļautu labumu – kukuli 200 EUR apmērā.

Pēc kukuļa pieņemšanas abi Patruļpolicijas darbinieki nepakļāvās aizturēšanai un uzbruka Biroja darbiniekam, pielietojot pret viņu fizisku spēku un draudot pielietot šaujameroci.

Uzskatot, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā ir savākti pietiekami pierādījumi, Biroja izmeklētājs ierosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret abiem aizdomās turētajiem policijas inspektoriem par sevišķi smaga nozieguma – kukuļņemšana, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās (Krimināllikuma 320.panta trešā daļa), kā arī smaga nozieguma – uzbrukums varas pārstāvim (Krimināllikuma 269.panta pirmā daļa) izdarīšanu.

2008.gada 18.februārī Biroja izmeklētājs Jelgavas pilsētas prokuratūrai nosūtījis kriminālprocesa materiālus, ierosinot uzsākt kriminālvajāšanu pret Latvijas Lauksaimniecības universitātes (turpmāk tekstā – LLU) profesoru un kādu privātpersonu.

LLU profesors atzīts par aizdomās turēto vairākkārtējā naudas pieprasīšanā un pieņemšanā par sekmīga novērtējuma ierakstīšanu studentu atzīmju grāmatiņās bez eksāmenu kārtošanas. Savukārt privātpersona atzīta par aizdomās turēto naudas pieprasīšanas un pieņemšanas atbalstīšanā, kā arī par krāpšanu un naudas piesavināšanos.

2007.gada 22. jūnijā uzsāktā kriminālprocesa ietvaros iegūtā informācija dod pietiekamu pamatu uzskatīt, ka LLU profesors, ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras, atkārtoti un ar starpnieka palīdzību pieprasījis un pieņēmis

prettiesisku labumu kopumā Ls 270 par pozitīvu novērtējumu eksāmenā, tādējādi pārkāpjot studējošo tiesības iegūt kvalificētu augstāko izglītību. Kriminālprocesa ietvaros noskaidrots, ka profesors naudu par fiktīvu eksāmenu kārtošanu ir pieņēmis gan no LLU studentiem, gan no Baltijas Starptautiskās akadēmijas Jelgavas filiāles studenta.

Uzskatot, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā ir savākti pietiekami pierādījumi, Biroja izmeklētājs ierosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret LLU profesoru par prettiesiska labuma pieprasīšanu un pieņemšanu (Krimināllikuma 326.² panta otrā daļa), bet pret privātpersonu par šī noziedzīgā nodarījuma atbalstīšanu (Krimināllikuma 326.² panta pirmā daļa un 20.panta 4.daļa), kā arī krāpšanu (Krimināllikuma 177.panta pirmā daļa) un naudas piesavināšanos (Krimināllikuma 179. panta pirmā daļa).

2008.gada 27.februārī Biroja izmeklētājs Rīgas tiesu apgabala prokuratūrai nosūtījis kriminālprocesa materiālus, ierosinot uzsākt kriminālvajāšanu pret divām policijas amatpersonām saistībā ar kukuļa pieprasīšanu un pieņemšanu.

2007.gada aprīlī uzsāktā kriminālprocesa ietvaros noskaidrots, ka Saldus rajona policijas pārvaldes kriminālpolicijas darbinieks, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli mantkārīgā nolūkā, kukuli 1 000 EUR apmērā pieprasījis un pieņēmis ar otras amatpersonas – VID Finanšu policijas darbinieka starpniecību, saistībā ar Īrijā esoša Latvijas Republikas pilsoņa meklēšanas pasākumiem.

Biroja rīcībā esošā informācija dod pietiekamu pamatu uzskatīt, ka materiālais labums kriminālpolicijas darbiniekam bija paredzēts par to, lai viņš, izmantojot savu dienesta stāvokli, nodrošinātu šīs personas meklēšanas lietas izbeigšanu.

Uzskatot, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā ir savākti pietiekami pierādījumi, Biroja izmeklētājs ierosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret Saldus rajona policijas pārvaldes kriminālpolicijas darbinieku par kukuļa pieprasīšanu un pieņemšanu (Krimināllikuma 320.panta otrā daļa) un dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu (Krimināllikuma 318.panta otrā daļa), savukārt pret VID Finanšu policijas darbinieku – par starpniecību kukuļošanā (Krimināllikuma 322.panta otrā daļa).

2008.gada 29.februārī Biroja izmeklētājs prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtījis kriminālprocesa materiālus pret Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Ceļu policijas nodaļas priekšnieka vietnieku par kukuļņemšanu.

Kriminālprocesa ietvaros noskaidrots, ka Ceļu policijas amatpersona 2006.gada decembrī savā darba kabinetā pieņēmusi kukuli par to, lai izbeigtu lietvedību kādā administratīvā pārkāpuma lietā saistībā ar ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu.

Biroja rīcībā esošā informācija deva pietiekamu pamatu uzskatīt, ka, pēc kukuļa pieņemšanas Ceļu policijas nodaļas priekšnieka vietnieks nodeva kukuļa devējam jau sagatavotu iesnieguma projektu, ko vēlāk autovadītājs parakstīja un

iesniedza Ceļu policijas nodaļā. Uz paša sagatavotā iesnieguma pamata aizdomās turētā Ceļu policijas amatpersona pieņēma lēmumu izbeigt administratīvo lietvedību.

Biroja izmeklētājs uzskata, ka Ceļu policijas amatpersona, kuras pienākumos ir izskatīt administratīvās lietas, likuma pārkāpēja interesēs pretlikumīgi pieņemot labvēlīgu lēmumu un atbrīvojot viņu no administratīvās atbildības, ar savām darbībām faktiski veicināja ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu.

Turklāt amatpersona ir rīkojusies pretēji policijas darbinieka pienākumiem un uzdevumiem, graujot sabiedrības uzticību Valsts policijai kopumā, kā arī paužot vienaldzīgu attieksmi pret ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem un valsts līmenī rīkotajām akcijām par drošu braukšanu.

Uzskatot, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā ir savākti pietiekami pierādījumi, Biroja izmeklētājs ierosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Ceļu policijas nodaļas priekšnieka vietnieku par kukuļņemšanu (Krimināllikuma 320.panta pirmā daļa), bet pret privātpersonu – par kukuļdošanu (Krimināllikuma 323.panta pirmā daļa).

2008.gada 17.aprīlī prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti kriminālprocesa materiāli pret astoņiem Vangažu pilsētas domes esošajiem un bijušajiem deputātiem par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu mantkārīgā nolūkā.

Kriminālprocesa ietvaros tika noskaidrots, ka 2004.gada aprīlī astoņi Vangažu pilsētas domes deputāti devās tūrisma braucienā uz Šrilanku, kas pašvaldības dokumentos atspoguļots kā pieredzes apmaiņas komandējums uz Franciju un Spāniju. No pašvaldības līdzekļiem šim ceļojumam iztērēti Ls 5187, par kuru piešķiršanu „komandējumam” domes sēdē lēma paši deputāti. Vienlaikus šajā domes sēdē deputāti nolēma atteikt līdzekļu piešķiršanu jumta rekonstrukcijai Vangažu pilsētā, pamatojot to ar finanšu līdzekļu nepietiekamību.

Uzskatot, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā ir savākti pietiekami pierādījumi, Biroja izmeklētājs ierosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret Vangažu pilsētas domes deputātiem par ļaunprātīgu dienesta stāvokļa izmantošanu (Krimināllikuma 318.panta pirmā daļa).

2008.gada 28.aprīlī Biroja izmeklētājs Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas prokuratūrai nosūtījis kriminālprocesa materiālus, ierosinot saukt pie kriminālatbildības Kriminālpolicijas inspektoru par kukuļņemšanu un par viņa kukuļošanu – divas privātpersonas.

Kriminālprocesa ietvaros noskaidrots, ka viena aizdomās par kukuļošanu turētā persona vairākkārtīgi mudinājusi kādu vīrieti ar starpnieka palīdzību dot kukuli Ls 5 000 apmērā Rīgas rajona policijas pārvaldes Kriminālpolicijas biroja inspektoram, lai viņš nodrošinātu kriminālprocesa izbeigšanu kukuļdevēja interesēs.

Kriminālprocesa materiāli liecina, ka kukulis tika nodots pa daļām – Ls 2000 un Ls 3 000. Pirmais starpnieks piesavinājās kukuļa pirmo daļu – Ls 2 000, bet pēc atlikušās naudas summas – Ls 3 000 saņemšanas tika aizturēts. Otrs starpnieks – kukuļdošanas uzskūditājs – pēc kukuļa Ls 5 000 apmērā saņemšanas daļu no tā – Ls 1 000 nodeva kriminālpolicijas inspektoram, piesavinoties Ls 4 000.

Uzskatot, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā ir savākti pietiekami pierādījumi, Biroja izmeklētājs ierosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret aizdomās turēto kriminālpolicijas inspektoru par kukuļņemšanu (Krimināllikuma 320.panta pirmā daļa), kā arī pret vienu privātpersonu – par uzskūdišanu kukuļošanai un starpniecību kukuļošanā (Krimināllikuma 322.panta pirmā daļa, Krimināllikuma 323.panta pirmā daļa un Krimināllikuma 20.panta trešā daļa), bet pret otru – par kukuļa piesavināšanos un starpniecības mēģinājumu (Krimināllikuma 321.panta pirmā daļa, Krimināllikuma 322.panta pirmā daļa un Krimināllikuma 15.panta ceturtnā daļa).

2008.gada 6.maijā Biroja izmeklētājs prokuratūrai nosūtījis kriminālprocesa materiālus, ierosinot saukt pie kriminālatbildības divus Ceļu policijas darbiniekus par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu un vienu privātpersonu – par uzskūdišanu to izdarīšanā.

Kriminālprocesa ietvaros noskaidrots, ka kāds transportlīdzekļa vadītājs uzskūdīja divus Valsts policijas Rīgas rajona Policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja Ceļu policijas darbiniekus ļaunprātīgi izmantot dienesta stāvokli un veikt dienesta viltojumu.

Izmeklēšanas materiāli liecina, ka autovadītājs bija vērsies pie abiem Ceļu policijas darbiniekiem, lūdzot padomu, kā viņam rīkoties saistībā ar iepriekš citā vietā notikušu avāriju.

Neskatoties uz to, ka abi policijas darbinieki apzinājās to, ka avārija ir notikusi jau pirms kāda laika un citā vietā, pēc dežūrdaļā saņemtā izsaukuma viņi devās pie autovadītāja un sastādīja apskates protokolu par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanas rezultātā notikušu negadījumu, lai autovadītājs varētu saņemt apdrošināšanas atlīdzību.

Pamatojoties uz minēto protokolu, trīs mēnešus vēlāk apdrošināšanas kompānija veica atlīdzības izmaksu autovadītājam, pārskaitot to gandrīz Ls 3 000 latu apmērā autoremonta uzņēmumam.

Uzskatot, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā ir savākti pietiekami pierādījumi, Biroja izmeklētājs ierosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret aizdomās turētajiem Ceļu policijas nodaļas darbiniekiem par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un dienesta viltojumu (Krimināllikuma 318.panta un 327.panta otrā daļa), kā arī pret autovadītāju – par uzskūdišanu izdarīt šos noziedzīgos nodarījumus (Krimināllikuma 20.panta trešā daļa, 318.panta un 327.panta otrā daļa).

2008.gada 22.maijā Ģenerālprokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti kriminālprocesa materiāli pret trīs personām par dažādiem koruptīviem

noziegumiem – kukuļdošanas organizēšanu, starpniecības mēģinājumu un kukuļa piesavināšanos.

2007.gada oktobrī uzsāktā kriminālprocesa ietvaros noskaidrots, ka viena no aizdomās turētajām personām apzināti mudinājusi kādu vīrieti maksāt kukuli Ls 50 000 apmērā it kā nodošanai VID amatpersonai par iespējamu fiziskas personas audita uzrēķina samazināšanu. Savukārt otrs kukuļdošanas organizētājs pēc kukuļa daļas Ls 23 000 apmērā saņemšanas no pirmās aizdomās turētās personas tālāk trešajai aizdomās turētajai personai nodevis tikai Ls 10 000.

Izmeklēšanā iegūtie pierādījumi dod pamatu uzskatīt, ka trešā aizdomās turētā persona radījusi maldīgu iespaidu pārējām kukuļdošanā iesaistītajām personām, ka dotā nauda paredzēta tālākai nodošanai VID amatpersonai. Izmeklēšanas materiāli liecina, ka patiesais šīs personas nodoms pēc Ls 10 000 saņemšanas bija šo naudu piesavināties.

Uzskatot, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā ir savākti pietiekami pierādījumi, Biroja izmeklētājs ierosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret vienu aizdomās turēto par kukuļdošanas organizēšanu un starpniecības mēģinājuma atbalstīšanu, pret otru personu – par kukuļdošanas organizēšanu, starpniecības mēģinājumu un kukuļa daļas piesavināšanos, bet pret trešo – par kukuļa daļas piesavināšanos.

3. Starptautiskā sadarbība un citu valstu pieredzes apkopošana korupcijas novēršanā un apkarošanā

Pārskata periodā Biroja pārstāvji piedalījušies kopumā **36** starptautiskos pasākumos ārvalstīs un Latvijā. Par būtiskākajiem no tiem sniedzam sekojošo informāciju.

Nozīmīgākais pasākums starptautiskās sadarbības jomā pārskata periodā bija **Eiropas Padomes** Pretkorupcijas starpvalstu grupas (turpmāk tekstā – **GRECO**) **III novērtēšanas kārtas** par koruptīviem noziedzīgiem nodarījumiem un politisko partiju finansēšanas jautājumiem **Latvijas novērtēšanas vizīte**, kas norisinājās no 2008.gada 21. līdz 25.janvārim. Vizītes ietvaros Birojs kā kompetentā iestāde sniedza informāciju par normatīvo regulējumu, tā ievērošanas kontroles mehānismiem un nepieciešamajiem uzlabojumiem. Tika organizētas tikšanās ar Tieslietu ministrijas, Augstākās tiesas, Ģenerālprokuratūras, Drošības policijas un Valsts policijas, Latvijas Universitātes, Policijas akadēmijas, Sabiedriskās politikas centra „Providus” un Latvijas Radio pārstāvjiem, kā arī ar politisko partiju „Tautas partija”, „Saskaņas centrs”, „Jaunais laiks” un „Mūsu zeme”, Zvērināto revidentu asociācijas, Valsts ieņēmumu dienesta, Centrālā Vēlēšanu komisijas, Nacionālās radio un televīzijas padomes, Latvijas Universitātes un “Latvijas Fakti” pārstāvjiem.

Ekspertu galvenie aplūkoti jautājumi kriminalizācijas jomā saistīti ar saukšanu pie atbildības par kukuļņemšanu, kukuļdošanu, kukuļa piesavināšanos, par kukuļa pieprasīšanu, par to, kādi materiāli vai cita veida labumi tiek uzskatīti par kukuli, vai personas ir saucamas pie atbildības par korupciju privātajā sektorā. Eksperti analizēja paredzētās sankcijas, īpašu uzmanību pievēršot arī mantas konfiskācijas piemērošanai.

Politisko partiju un vēlēšanu kampaņu finansēšanas kontrolē eksperti novērtēja partiju finansēšanas atklātību, finansējuma avotus, priekšvēlēšanu kampaņu izdevumu kontroli, „trešo personu” darbības regulējumu, informācijas pieejamību par ziedotājiem politiskajām partijām un piemērotajām sankcijām par šo noteikumu pārkāpumiem.

Ziņojumu paredzēts pieņemt GRECO plenārsēdē 6. – 10.oktobrī Strasbūrā, Francijā.

Eiropas Savienības dalībvalstu policijas uzraudzības un pārbaudes dienestu, kā arī pretkorupcijas iestāžu iniciatīvas (turpmāk tekstā – **EPAC**) ietvaros sadarbībā ar Lietuvas Speciālo izmeklēšanas dienestu Birojs 2008.gada maijā Rīgā organizēja EPAC **darba grupas „Pretkorupcijas iestāžu standarti un laba prakse”** tikšanos. Tajā piedalījās pretkorupcijas un citu atbildīgo iestāžu pārstāvji no Lietuvas, Albānijas, Austrijas, Itālijas, Polijas, Rumānijas un Latvijas. Sanāksmē tika pārrunāta šo valstu prakse divos darba grupas izvirzītos būtiskos jautājumos: kā izvērtēt pretkorupcijas politikas un pretkorupcijas iestāžu darba rezultātus; un kā veiksmīgāk iesaistīt iedzīvotājus, valsts un privāto sektoru cīņā pret korupciju.

Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2008.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

Janvārī Biroja pārstāvis piedalījās Eiropas Savienības (turpmāk tekstā – ES) labās prakses kataloga izstrādes neformālās darba grupas trešajā sanāksmē Varšavā, ko kopīgi organizēja Nīderlandes Iekšlietu ministrija un Eiropas Publiskās administrācijas institūts. Projekts tiek īstenots ar Eiropas Komisijas atbalstu un tiek plānots izdot ES **dalībvalstu labās prakses katalogs pretkorupcijas, godaprāta stiprināšanas un administratīvo pasākumu jomā**. Darba grupu vada Nīderlandes Iekšlietu ministrija un tajā piedalījās ES dalībvalstu un Eiropas Komisijas pārstāvji. Sanāksme apliecināja, ka korupcijas novēršana un apkarošana pakāpeniski kļūst par prioritāti visās ES dalībvalstīs. Arī Eiropas Komisija 2006.gadā organizēja ētikas dienu, kas parādīja pieaugošu darbinieku interesi par ētikas un uzvedības principu izpratni. Sanāksme arī apliecināja, ka jaunajās ES dalībvalstīs daudzos pretkorupcijas jautājumos izveidojusies lielāka pieredze gan tiesiskā regulējuma, gan praktisko pasākumu jomā, ko vecās ES dalībvalstīs kļūst ieinteresētas pārņemt.

Turpinot koordinēt **Apvienoto Nāciju Organizācijas** (turpmāk tekstā – ANO) **Pretkorupcijas konvencijas** saistību izpildi Latvijā, Biroja pārstāvis no 2008.gada 28.janvāra līdz 1.februārim piedalījās konvencijas dalībvalstu konferences 2.sanāksmē Indonēzijā. Viens no dalībvalstu pamatmērķiem ir izstrādāt īpašu mehānismu un uzraudzīt, kā tiek pildītas konvencijas prasības. Sanāksmē tika pausta Latvijas nostāja par labu tāda objektīva un vispusīga novērtēšanas mehānisma izveidei, kas iesaistītu gan valsts institūcijas, gan izmantotu citus informācijas avotus un balstītos ne tikai formālas ieviešanas, bet arī praktiskas piemērošanas izvērtēšanā, kā arī apkopoto informāciju publiskotu. Līdzīgu viedokli pārstāvēja daudzas Eiropas Savienības valstis. Tādas valstis kā Pakistāna, Ēģipte un Ķīna pauž atšķirīgu nostāju, uzstājot uz valstu pašnovērtējumu un informācijas nepubliskošanu. Otrs būtiskākais jautājums bija koruptīvā ceļā iegūtu līdzekļu atgūšana (*asset recovery*). Daudzas Āfrikas, Latīņamerikas un Āzijas valstis lūdz Amerikas Savienoto Valstu (turpmāk tekstā – ASV) un Eiropas valstu sadarbību, lai tām atgrieztu šo valstu bankās esošos koruptīvā ceļā iegūtos naudas līdzekļus. Šis ir viens no aktuālajiem starptautiskajiem pretkorupcijas jautājumiem, kura risināšanai nepieciešama valstu politiskā griba. Sanāksmē Biroja pārstāvis arī uzstājās ar prezentāciju par Latvijas labo praksi ANO konvencijas prasību ieviešanā, izveidojot un stiprinot Biroju un pateicoties tam uzdotajām funkcijām, kā arī sasniegtajiem rezultātiem.

Konferences rezultātā pieņemtās rezolūcijas ir pieejamas <http://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/CAC-COSP-session2-resolutions.html>. Latvijai jāturpina aktīvi piedalīties ANO Pretkorupcijas konvencijas novērtēšanas mehānisma izstrādē, ko plānots pabeigt līdz nākamajai dalībvalstu sanāksmei 2009.gadā Katarā.

Birojs turpina koordinēt Latvijas saistību izpildi **GRECO**. Pārskata periodā Biroja pārstāvji piedalījās trijās GRECO plenārsēdēs: no 11. līdz 15.februārim, no 31.marta līdz 4.aprīlim un no 9. līdz 13.jūnijam. Latvijas

eksperts piedalījās novērtēšanā un sagatavoja ziņojumu par Nīderlandes atbilstību Eiropas Padomes Ministru komitejas rekomendācijai Rec(2003)4 par kopīgiem pretkorupcijas noteikumiem politisko partiju un vēlēšanu kampaņu finansēšanā.

Pretkorupcijas iestāžu tīkla *Ancorage-Net* sanāksmē maijā Lisabonā, Portugālē Biroja pārstāvis piedalījās diskusijā **par pretkorupcijas iestāžu institucionālajām un funkcionālajām neveiksmēm**. Diskusijā Latvijas un Lietuvas specializētās iestādes tika vairakkārt minētas kā veiksmīgs piemērs. Tika uzsvērts, ka ir svarīgi vienlīdz lielu uzmanību pievērst visām šo iestāžu funkcijām, īpaši neizceļot novēršanu vai apkarošanu. Sanāksmē tika uzsvērts, ka, ieviešot jaunus pretkorupcijas pasākumus, būtiski nodrošināt to finansiālo segumu. Diskusijas rezultātā tika izstrādāti 10 pamatprincipi, kā izvairīties no neveiksmēm pretkorupcijas iestāžu darbā. Šie un citi sanāksmes dokumenti pieejami mājās lapā <http://ancorage-net.org/index.jsp?page=documents>.

Pārskata periodā Birojs arī vairakkārt piedalījies pasākumos ar mērķi sniegt atbalstu citām valstīm – galvenokārt reģiona un ES kaimiņvalstīm – reformu procesā, daloties ar Biroja un Latvijas labo praksi korupcijas novēršanā un apkarošanā, galveno interesi raisot mūsu pieredzei ar korupcijas novēršanu saistītos jautājumus.

Eiropas Komisijas un Eiropas Padomes apvienotajā projektā pret korupciju, naudas atmazgāšanu un terorisma finansēšanu **Moldovā** (MOLICO) Biroja pārstāvis maijā, Kišiņevā vadīja semināru, kur ar Biroja un citu Latvijas institūciju pieredzi **korupcijas novēršanā** tika iepazīstināti Moldovas Ekonomisko noziegumu un korupcijas apkarošanas centra darbinieki, nevalstisko organizāciju un Nacionālās pretkorupcijas uzraudzības grupas pārstāvji. Turpmāk paredzēts sagatavot ziņojumu ar ieteikumiem pretkorupcijas stratēģijas ieviešanai Moldovā, balstoties uz Latvijas pieredzi. Ar Moldovas Ekonomisko noziegumu un korupcijas apkarošanas centru ir paredzēta arī pieredzes apmaiņa pretkorupcijas analīzes, stratēģijas un programmas ieviešanas jomās.

2008.gada aprīlī Biroja, Centrālās vēlēšanu komisijas un Rīgas pilsētas vēlēšanu komisijas pārstāvji pieredzes apmaiņas vizītē apmeklēja **Gruziju**. Gatavojoties 21.maija parlamenta vēlēšanām Gruzijā, Latvijas delegācija tikās ar Gruzijas Centrālo vēlēšanu komisiju, kā arī ar Telavi un Signahi pilsētu vēlēšanu apgabalu komisijām. Pirmo reizi pirms vēlēšanām, pārņemot Latvijas pieredzi, Gruzijā tika izveidota Finanšu monitoringa grupa, kas sekoja visai finanšu dokumentācijai, ko iesniedza politiskās organizācijas, kas kandidēja vēlēšanās. Tiekoties ar Finanšu monitoringa grupu, Biroja pārstāvis informēja par Biroja funkcijām, struktūru, pieredzi **politisko partiju finanšu kontroles jomā**, kā arī par Latvijā noteiktajiem ierobežojumiem politiskajām partijām, par to pienākumiem, pārbaūžu metodiku. Vizītes laikā atklājās galvenās Gruzijas problēmas politisko partiju finansēšanas jomā, tajā skaitā nepilnīgs partiju

finansēšanas jomas regulējums normatīvajos aktos, līdz ar to arī nākotnē būtu lietderīgi sniegt Latvijas pieredzi.

Pēc **Kirgizstānas** Nacionālās korupcijas novēršanas aģentūras uzaicinājuma Biroja pārstāvis piedalījās konferencē „Korupcijas apkarošana Kirgizstānas Republikā. Problēmas un perspektīvas”, kas 2008.gada jūnijā norisinājās Biškekā, Kirgizstānā. Daloties **Latvijas pieredzē korupcijas novēršanā**, Biroja pārstāvis īpaši uzsvēra interešu konflikta situāciju novēršanas un valsts amatpersonu deklarāciju pārbaudes lomu. Vienlaikus tika sniegtas rekomendācijas, kā stiprināt Nacionālo korupcijas novēršanas aģentūru, lai tā veidotos par veiksmīgu korupcijas novēršanas un apkarošanas iestādi Kirgizstānā.

Maijā Eiropas Padomes projekta „Ētika – korupcijas novēršanai” ietvaros Biroja pārstāvis Ankarā, **Turcijā** piedalījās konferencē „Starptautiskie standarti un ētikas principi”, kas tika organizēta sadarbībā ar Turcijas Valsts pārvaldes ētikas padomi. Biroja pārstāvis sniedza prezentāciju „Ieviešot ētiku praksē: Latvijas pieredze”, daloties ar Latvijas pieredzi ētiskuma veicināšanā un interešu konflikta novēršanā, tajā skaitā uzsverot Biroja lomu pārkāpumu atklāšanā, novēršanā un sabiedrības izglītošanā.

No 2008.gada 24.jūnija līdz 25.jūnijam Maskavā, **Krievijā** Biroja pārstāvis piedalījās apaļā galda diskusijā „Prakse un attīstības perspektīvas tiesību aktu un likumprojektu **pretkorupcijas ekspertīzes tiesiskā regulējuma izstrāde** Krievijā un citās Austrumeiropas un Āzijas valstīs”, kur uzstājās ar prezentāciju „Latvijas pieredze pretkorupcijas ekspertīzē”. Šī pieredzes apmaiņa būs lietderīga arī Birojam, izstrādājot metodiku normatīvo aktu pretkorupcijas analīzei Latvijā.

Jūnijā Biroja priekšnieka vietnieks piedalījās 2008.gada **Āzijas pretkorupcijas konferencē** Dohā, Katarā. Āzijas valstu pretkorupcijas iestādēm, starptautisko organizāciju pārstāvjiem, citu valstu un *Transparency International* pārstāvjiem tika sniegta prezentācija par **stratēģisko plānošanu korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā** Latvijā.

Vienlaikus, pārskata periodā apmeklētas arī citas valstis, lai apgūtu to pieredzi un papildinātu zināšanas Birojam aktuālos korupcijas novēršanas un apkarošanas jautājumos.

Jūnijā Biroja pārstāvis piedalījās Konrāda Adenauera fonda seminārā par **Vācijas partiju finansēšanas** likumu, kas norisinājās Berlīnē, Vācijā. Birojam turpinot darbu pie partiju finansēšanas sistēmas Latvijā, īpaši lietderīga bija Vācijas pieredze, veidojot politisko partiju finansēšanas sistēmu, tajā skaitā uzzināt, kāda ir valsts finansējuma piešķiršanas kārtība un kontroles mehānismi.

Biroja pārstāvis pārskata periodā piedalījās Ziemeļu Ministru padomes valsts amatpersonu apmaiņas programmā. Martā Biroja amatpersona pabija **Dānijā**, kur vizītes programmu vadīja Finanšu ministrijas Valsts darba devēja institūcija. Tika sniegta Dānijas pieredze **labas pārvaldības un ētikas jomā**, tajā skaitā skaidrojot, kā Dānijas valsts sektorā tiek panākts augsts ētiskuma

līmenis. Tika arī pārrunāts Dānijas vienotais Ētikas kodekss visiem publiskās pārvaldes iestāžu darbiniekiem. Aprīlī notika vizīte **Somijā**, kur līdzīgi vizītes programmu vadīja Finanšu ministrijas Valsts darba devēja institūcija. Tika apspriesta personāla politika valsts pārvaldē, Somijā veiktie pētījumi par ētiku valsts pārvaldē, kā arī pārrunāts, kā panākt ētikas vērtību ievērošanu. Tika uzsvērts, ka Somijā interešu konflikta novēršanas normas iekļautas Valsts ierēdņu likumā.

2008.gada maijā Biroja pārstāvis piedalījās **ASV** Valsts departamenta organizētajā programmā „*International Visitor Leadership Program – Accountability in Government and Business*”. Tika gūta vērtīga pieredze par **ētikas, atbildīguma un caurspīdīguma principu lomu** ASV valsts pārvaldē un kā tie tiek ieviesti praksē. ASV ir vienots Ētikas kodekss visām valsts pārvaldē nodarbinātajām personām, kā arī valsts amatpersonām jādeklarē savs finansiālais stāvoklis, šajā jomā atbildīgā valsts iestāde ir Valsts ētikas birojs (www.usoge.gov). Dažādi ierobežojumi un aizliegumi, kā arī pienākums deklarēt savu mantisko stāvokli pastāv arī Senātā, gan tajā ievēlētajām amatpersonām, gan kopumā personālam, un to uzrauga Senāta Ētikas komisija (www.ethics.senate.gov). Indiānas štatā 2006.gadā izveidots Ģenerālinspektora birojs, kam ir izveidojusies laba pieredze ētikas standartu ieviešanas jomā. Indiānas štatā apmācības ētikas jomā ir obligātas visām valsts amatpersonām un personām, kam ir darījumu attiecības ar valsts iestādēm. Stājoties darbā valsts pārvaldē, šīs apmācības jāiziet 6 nedēļu laikā. Ieviešot elektronisku apmācību formu Ģenerālinspektora biroja mājas lapā (<http://www.in.gov/ig/training.html>), šīs apmācības izgājis ievērojams personu skaits. Šajā mājas lapā arī publiski pieejamas vēlēto amatpersonu deklarācijas (<http://www.in.gov/ig/fds.html>).

4. Biroja personāls un tā apmācība

Uz 2008.gada 30.jūniju Birojā strādāja **145** darbinieki. Laikā no 2008.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam amatā ieceltas 6 amatpersonas, tai skaitā, 2 amatpersonas uz darbinieka prombūtnes laiku, un pieņemti darbā 2 darbinieki. Pārskata periodā no amata atbrīvotas 6 amatpersonas.

Bērna kopšanas atvaļinājumā uz 2008.gada 30.jūniju atrodas 8 darbinieki.

Uz 2008.gada 30.jūniju Birojā bija vakantas 19 amata vietas, atlasīti 9 pretendenti uz vakantajām amata vietām.

2.tabula. Štata vietu aizpildījums pa Biroja darbības jomām uz 2008.gada 30.jūniju

N.p.k.		Amata vietas	Aizpildītās amata vietas	Vakantās amata vietas
1.	Vadība (t.sk. priekšnieka palīgi)	5	3	2, t.sk. 1 priekšnieka palīga vieta uz laiku
2.	Korupcijas apkarošanas joma	61	53 (1 uz laiku)	9
3.	Korupcijas novēršanas joma	42	38	4
4.	Biroja darba nodrošināšanas joma (t.sk. Starptautiskās sadarbības nodaļa)	37	36 (1 uz laiku)	2
5.	Juridiskā nodaļa	9	7	2
6.	Ziņojumu centrs	3	3	0
7.	Revīzijas nodaļa	3	3	0
8.	Iekšējā audita nodaļa	2	2	0
Kopā		162	145	19

Pārskata periodā tika veiktas izmaiņas Biroja struktūrā un amatu sarakstā, vakanto speciālista (Biroja sekretāres) amata vietu pārceļot uz Ziņojumu centru, Revīzijas nodaļas vakanto amata vietu pārceļot uz Iekšējās kontroles nodaļu.

Ar 2008.gada 1.jūniju Biroja struktūrā veiktas būtiskākas izmaiņas – Darbības nodrošinājuma nodaļā esošā lietvedība pievienota Ziņojumu centram, izveidojot Informācijas aprites un lietvedības nodaļu.

Ar 2008.gada 16.jūniju vakantā Revīzijas nodaļas galvenā speciālista amata vieta pārceļta uz Juridisko nodaļu.

2008.gada pirmajā pusgadā Biroja darbinieki turpināja paaugstināt kvalifikāciju, apmeklējot kursus, seminārus, piedaloties konferencēs Latvijā un ārvalstīs. Par atsevišķām tēmām tika organizētas Biroja darbinieku iekšējās mācības.

2008.gada pirmajā pusgadā kvalifikācijas paaugstināšanai tika aizlietoti Biroja finanšu līdzekļi **Ls 11 442,98** apmērā, tai skaitā svešvalodu apguvei Ls 1756,72.

Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2008.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

5. Finanšu līdzekļu izlietojums

Biroja kopējo izdevumu izpilde 2008.gada pirmajā pusgadā ir Ls 1 787 000, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgā pārskata perioda izpildi, to apjoms ir palielinājies par Ls 142 000 (par 9%).

Saskaņā ar finansēšanas plānu, Birojam pirmajos sešos mēnešos bija paredzēti Ls 1 821 000, bet izlietotie līdzekļi sastādīja Ls 1 787 000 (98% pret plānoto). Asignējumi Ls 34 000 apmērā (2% no plānotajiem izdevumiem) netika apgūti, jo 2008.gada 2.ceturksnī lielākā apmērā tika plānoti līdzekļi darbinieku atvaļinājuma naudas izmaksām.